

**TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI
KURUMU**

**2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU**

Ağustos 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	2
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	3
DENETİM GÖRÜŞÜ	5
TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	6
EKLER	8

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2013 Yılı Bütçesiyle Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'na 6.077.407.000,00-TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 1,36'sına tekabül etmektedir.

Kurumca sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Kurumun 2013 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığına 6363 sayılı 2013 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile toplam 6.077.407.000 TL ödenek verilmiştir. İlgili ödeneğin % 24 oranına tekabül eden 1.436.853.000 TL'si Personel Giderleri (Maaş ve SGK Prim Ödemeleri), % 9 oranına tekabül eden 538.781.000 TL' si Mal ve Hizmet Alımı Giderleri, % 66 oranına tekabül eden 4.049.000.000 TL'si Aile Hekimliği Ödemeleri, % 0.7 oranına tekabül eden 40.000.000 TL'si Sermaye Giderleri, % 0.2 oranına tekabül eden 12.073.000 TL'si Cari Transferler ve % 0.01 oranına tekabül eden 700.000 TL'si ise Sermaye Transferleri olarak ayrılmıştır.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurum mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile

garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; “*Bu yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesidir.*” hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 117 inci maddesinde kapsama dahil kamu idarelerince düzenlenecek mali tablolar ile bu tabloların şekil ve türleri belirlenmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 118-135 inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceği; 144 üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından sorumlu olduğu; 136 ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğu dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazetede yayınlanacağı belirtilmiştir.

Kurumun muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak

kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetim, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç

kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, denetimin bu mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmekle birlikte;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu itibarla denetim, Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile bu cetvellere esas iş ve işlemlerin mevzuata uygunluğuna yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim çalışmalarında ayrıca; Bakanlığın merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları ve bunlara esas belgeler; harcama birimlerinde gerçekleşen mali iş, işlem ve kararlara ait belgeler tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da 8 Aralık 2013 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci maddesi uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2013 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde belirlenen çerçevede gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin, kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ilişkin yapılan denetimi sonucunda tespit edilen hususlar ile mali yönetim ve iç kontrol sistemlerine ilişkin değerlendirmeler “Tespit ve Değerlendirmeler” bölümünde gösterilmiştir. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecek olup TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde başka bir husus bulunmamaktadır.

TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Taşınır Mal Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Başkan Yardımcılığı'na ait depoda bulunan ilaçlardan bir kısmının, fiilen depoda olmalarına karşın, tüketim gösterilmek suretiyle kayıtlardan düşürüldüğü görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin “*Sorumluluk*” başlıklı 5 inci maddesinde;

“(1) *Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumludur.*”denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “*Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu*” başlıklı 13 üncü maddesinde ise;

“(1) *Taşınırlar, edinme şekline bakılmaksızın kamu idaresince kullanılmak üzere teslim alındığında giriş; tüketime verildiğinde, satıldığında, başka harcama birimlerine devredildiğinde, bağışlandığında veya yardım yapıldığında, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hale geldiğinde, hurdaya ayrıldığında veya kaybolma, çalınma, canlı taşının ölümü gibi yok olma hallerinde çıkış kaydedilir.*” denilmektedir.

Yapılan denetimlerde ise Bulaşıcı Hastalıklar Başkan Yardımcılığına ait depoda fiilen mevcut olan 18.821.173,40 TL tutarındaki ilacın (194.320 adet Relenza Rotadisk, 1.095.401 adet Tamiflu 75 mg 10 kapsül, 7.270 adet Tamiflu 45 mg 10 kapsül ve 2.600 adet Tamiflu 30 mg 10 kapsül) yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı olarak tüketim gösterilmek suretiyle kayıtlardan çıkarıldığı görülmüştür. Söz konusu hatalı uygulama bahsi geçen ilaçların tüketilmediği halde giderleştirilmesi yanında Kurum mali tablolarında 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabının olması gerekenden 18.821.173,40 TL eksik gösterilmesine sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında: "Bilindiği üzere kurumumuz; 02.11.2012 tarih ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur.

Söz konusu kararnamenin “GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bakanlık ve bağlı kuruluşlar teşkilat ve kadrolarını bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç 1 yıl içinde bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uygun hale getirir. Kadrolar bu Kanun Hükmünde Kararnameye uygun hale getirilinceye kadar, Bakanlık ve bağlı kuruluşlara verilen görevler daha önce bu görevleri yapmakta olan birimler ve personel tarafından; harcama ve ödemeler de ilgili bütçesinden yapılmaya devam edilir.” Aynı kanunun ‘GEÇİCİ MADDE 8- (1) Bu Kanun Hükmündeki Kararname ile kaldırılan Sağlık Bakanlığının kullanımındaki bütün taşınırklar Bakanlığa devredilir. Bunlardan ihtiyaç fazlası hâline gelenler Bakanlık tarafından oluşturulacak komisyonlar ve belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde ihtiyaçlarına göre bağlı kuruluşlara bedelsiz olarak devredilir.” hükümlerine göre 2013 yılında bütçe işlemlerine başlanmış, ambar açma ve devir işlemleri yılsonuna kadar devam etmiştir.

Bulguya konu taşınırkların sayım ve döküm işlemleri oluşturulan sayım kurulu tarafından yapılmış olup, düzenlenen sayım tutanağına göre 194.320 adet Relenza Rotadisk, 1.095.401 adet Tamiflu 75 mg 10 kapsül, 7.270 adet, Tamiflu 45 mg 10 kapsül, 2.600 adet Tamiflu 30 mg 10 kapsül, 07.03.2014 tarih ve 20 sayılı Taşınır İşlem Fişleri ile hesaplara alınmıştır.

Sonuç olarak: Kamu idaresi cevabında bulguya konu taşınırkların sayım ve döküm işlemlerinin 07.03.2014 tarih ve 20 sayılı taşınır işlem fişi ile hesaplara alınmak suretiyle söz konusu durumun düzeltildiği görülmüştür.

EKLER

EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE GİDERLERİ İÇMALI

YILI: 2013
(TL)

KURUMU : 1576 TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU

EKONOMİK KOD	AÇIKLAMA		TOPLAM ÖDENEK	GÖNDERİLEN ÖDENEK	BÜTÇE GİDERİ	ÖDENEK ÜSTÜ GİDER	İPTAL EDİLEN ÖDENEK	ERTESİ YILA DEVREDİLEN ÖDENEK
	I	II						
01		PERSONEL GİDERLERİ	1.209.727.000,00	1.208.803.912,25	1.208.830.895,72	26.983,47	923.087,75	0,00
	01	MEMURLAR	1.059.067.000,00	1.058.631.173,70	1.058.631.849,26	675,56	435.826,30	0,00
	02	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	98.198.000,00	98.133.777,98	98.139.167,13	5.389,15	64.222,02	0,00
	03	İŞÇİLER	41.056.000,00	40.636.128,13	40.654.358,76	18.230,63	419.871,87	0,00
	04	GEÇİCİ PERSONEL	11.406.000,00	11.402.832,44	11.405.520,57	2.688,13	3.167,56	0,00
02		SOS.GÜV.KUR.DEVLET PRİMİ GİD.	289.826.000,00	289.163.257,82	289.170.412,29	7.154,47	662.742,18	0,00
	01	MEMURLAR	256.405.000,00	256.034.839,00	256.035.020,81	181,81	370.161,00	0,00
	02	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	17.587.000,00	17.455.917,99	17.457.264,25	1.346,26	131.082,01	0,00
	03	İŞÇİLER	7.791.000,00	7.671.973,68	7.677.049,02	5.075,34	119.026,32	0,00
	04	GEÇİCİ PERSONEL	2.043.000,00	2.000.527,15	2.001.078,21	551,06	42.472,85	0,00
03		MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	4.584.557.092,82	4.359.476.068,34	4.359.484.419,97	8.351,63	225.081.024,48	120.999.013,13
	02	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLA	535.120.092,82	320.634.430,39	320.634.430,39	0,00	214.485.662,43	120.999.013,13
	03	YOLLUKLAR	30.487.000,00	25.348.226,17	25.352.672,26	4.446,09	5.138.773,83	0,00
	04	GÖREV GİDERLERİ	2.200.000,00	1.507.853,92	1.507.853,92	0,00	692.146,08	0,00
	05	HİZMET ALIMLARI	4.009.125.000,00	4.005.209.325,54	4.005.213.231,08	3.905,54	3.915.674,46	0,00
	06	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	65.000,00	53.937,01	53.937,01	0,00	11.062,99	0,00
	07	MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM İ	3.070.000,00	2.948.021,02	2.948.021,02	0,00	121.978,98	0,00
	08	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERİ	4.490.000,00	3.774.274,29	3.774.274,29	0,00	715.725,71	0,00
05		CARI TRANSFERLER	12.073.000,00	7.502.808,00	7.502.808,00	0,00	4.570.192,00	0,00
	03	KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPIL	12.073.000,00	7.502.808,00	7.502.808,00	0,00	4.570.192,00	0,00
06		SERMAYE GİDERLERİ	40.000.000,00	39.800.942,02	39.800.942,02	0,00	199.057,98	0,00
	01	MAMUL MAL ALIMLARI	12.040.385,00	11.951.314,66	11.951.314,66	0,00	89.070,34	0,00
	03	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	18.585,00	18.585,00	18.585,00	0,00	0,00	0,00
	07	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	17.090.408,63	17.049.581,67	17.049.581,67	0,00	40.826,96	0,00
	09	DiĞER SERMAYE GİDERLERİ	10.850.621,37	10.781.460,69	10.781.460,69	0,00	69.160,68	0,00
07		SERMAYE TRANSFERLERİ	700.000,00	638.989,51	638.989,51	0,00	61.010,49	0,00
	01	YURTIÇI SERMAYE TRANSFERLERİ	700.000,00	638.989,51	638.989,51	0,00	61.010,49	0,00
		GENEL TOPLAM	6.130.383.092,82	5.899.385.977,94	5.899.428.467,51	42.489,57	231.497.114,88	120.999.013,13

Form: 3/2

TAŞINIR KESİN HESAP İÇMAL CETVELİ**Kurumu: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu**

Taşınır Hesap Kodu	Açıklama	Geçen Yılda Devreden	Yıl İçinde Giren	Toplam	Yıl İçinde Çıkan	Gelecek Yıla Devredilen
150	İlk Madde ve Malzemeler	586.705.252,94	498.255.075,49	1.084.960.328,41	683.400.822,60	401.559.505,81
253	Tesis, Makine ve Cihazlar	12.282.807,71	3.254.571,09	15.537.378,80	2.194.944,45	13.342.434,35
254	Taşıtlar	5.921.659,17	1.016.846,88	6.938.506,04	1.861.918,09	5.076.587,95
255	Demirbaşlar	11.928.079,43	1.253.206,56	13.181.285,98	129.379,79	13.051.906,19

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>